

תהלים (40)

פִּי תִסְדֹּף לִנְגֹד עֵינַי וְהִתְהַלֵּכְתִּי בְּאַמְתָּךְ (כו. ג.)

והתהלכתי בתוכם, כן הוא במסרה (עיי' בעל הטורים פרשת בחוקותי). ולי ההדיוט אפשר לפרש ע"פ מה שכתב הרב **בת עין זצ"ל** וז"ל: והנה עיקר בריאת העולם היתה הכדי להיות לו דירה בתחתונים בחינת השראת השכינה שהוא על נמוכי רוח בחינת הענוה ושפלות וכמ"ש: **"לא מרבכם מכל העמים וכו' כי אתם המעט"**, ודרשו רבותינו ז"ל (חולין פט.) שאתם ממעטים עצמכם לפני ה', נתתי גדולה לאברהם אמר אנכי עפר ואפר, למשה אמר, **"ונחננו מה"**, לדוד המלך אמר: **"ואנכי תולעת ולא איש"**, שהיה להם ענוה באמ"ת ר"ת: **"אפר מה תולעת וכו'."** ומעתה זהו כוונת המסרה **"וְהִתְהַלֵּכְתִּי בְּאַמְתָּךְ"** דהיינו באמת שהיא כנוי לענוה, שהיא ר"ת **"אפר מה תולעת"**, ועל יד כן שכינה שרויה אצלנו שאין השכינה שורה אלא על נמוכי הרוח, וזהו: **"והתהלכתי בתוכם"** שיקבע דירתו בתחתונים בבחינת ענוה ושפלות.

ספר "שם משמעון"

פִּי תִסְדֹּף לִנְגֹד עֵינַי וְהִתְהַלֵּכְתִּי בְּאַמְתָּךְ (כו. ג.)

שמעתי מעשה על גביר אחד ובעל עסקים גדול, שפירש עצמו מהבלי עולם, והחל עוסק בתורת ה' יומם ולילה. חברו עליו אחיו, בית אביו ואנשי ביתו, ובקשו להחזירו לענייניו הראשון, אולם הוא לא הטה אוזניו, עד שנתיאשו ממנו, מכיון שכך, נגשו כמה אנשים ממכריו והביעו תמיהם בפניו, באיזה אופן פעל על עצמו שלא להטות אוזן לאנשי ביתו? הביט בהם העסקן וגילה להם את סודו, וכך אמר: התבוננתי במאמר חכמים: אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה. והיינו, שאם ידמה האדם לעצמו שכבר גמר את כל עסקיו וענייניו בזה העולם, ואילו עתה מה הוא ומובל אל דינו בעולם העליון, הלא בעולם ההוא יבואו עמו חשבון על כל שעות שאיבד לריק ולבטלה בלא עמל בעבודת ה' כראוי, ויוציאוהו חייב בדינו. ואז, הלא יצעק האדם מרה: **"אויה לי, וי לי ואבוי לנפשי"**, איך קלקלתי והרשעתי דרכי? אולם אז כבר יהיה מאוחר עבורו לעשות תשובה. איך דימית לעצמי שח העסקן באוזני שומעיו, הן אילו היה הקב"ה פונה לאדם באותה שעה ואומר לו: בני, הריני נותן לך הזדמנות לרדת לעולם הזה לזמן מה ולשוב בתשובה, כי אז היה האדם חוזר לעולם הזה בלא שיטה אוזן כלל לכל הסובב אותו. וכל עסקו היה רק היאך לנצל את שעותיו הנותרות לו בתשובה ומעשים טובים. עתה מבינים אתם מדוע אין אוזני כרויות לסובבי? סיים העסקן ושב לתלמודו.

ובאמת כך צריך האדם לדמות לעצמו, שלפי עוונותיו היה הוא ראוי למות זה מכבר, ולו יצוייר שאחר המוות

היה הקב"ה גומל עימו חסד ומורידו לזמן מה לזה העולם כדי שישוב בתשובה, הן ודאי לא היה מתרפה מכך כלל. וא"כ מה נגרע מכך חסדו יתברך שהוא מחייהו ומאריך ימיו למען ישוב לפניו התשובה! הן כל שכן שהוא צריך האדם לזרו עצמו ולעסוק בעבודת ה' כראוי, בלא להטות אוזן למי שיבקש להפריעו מכך.

חפץ חיים בספרו "שמירת הלשון"

פִּי תִסְדֹּף לִנְגֹד עֵינַי וְהִתְהַלֵּכְתִּי בְּאַמְתָּךְ: לא יִשְׁכַּחְתִּי עִם מְתִי שָׁוָא וְעִם נְעֻלָּמִים לֹא אָבוֹא: שְׁנֵאתִי קֹהֶל מְרָעִים וְעִם רָשָׁעִים לֹא אֵשֵׁב (כו. ג. ד. ה.)

הגאון רבי חיים פלאג' ביאר פסוקים אלו, בהקדם ביאור של **הב"ח** (אורח חיים ס' מו), למה שאנו מברכים בכל יום: ברוך אתה ה' הגומל חסדים טובים לעמו ישראל. פירש **הב"ח**: לומר שהחסדים טובים, שמציל אותנו מן החטא ועון, ושלא ישלוט בנו שטן ויצר הרע וכו', אינו גומל אלא לעמו ישראל, לפי שישאל נשמתם מאוצר הכבוד מזוקק ומצורף שבעתים, והם עצם הקדושה והטהרה וכו'. הרי שמכל החסדים הרבים שעושה הקב"ה עם כל אדם מישראל, החסד הגדול הוא שמצילו מן היצר, שאין לך חסד גדול מזה, וכבר אמרו חז"ל (סוכה נב.): יצרו של אדם מתגבר בכל יום, ואלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו. מעתה, זו כוונת הפסוקים לפנינו: **"פִּי תִסְדֹּף לִנְגֹד עֵינַי"** ובמה? בכך ש**"וְהִתְהַלֵּכְתִּי בְּאַמְתָּךְ"** ועל ידי חסד זה שהשי"ת מצילנו מן היצר. **"לֹא יִשְׁכַּחְתִּי עִם מְתִי שָׁוָא וְעִם נְעֻלָּמִים לֹא אָבוֹא: שְׁנֵאתִי קֹהֶל מְרָעִים וְעִם רָשָׁעִים לֹא אֵשֵׁב."** וזהו: **"פִּי תִסְדֹּף לִנְגֹד עֵינַי"**, שחסד זה הוא תמיד, ואני מתפלל ומודה עליו בכל יום תמיד!

ספר "כמוצא שלל רב תהלים"

לְשִׁמְעַ בְּקוֹל תוֹדָה וּלְסַפֵּר כָּל נִפְלְאוֹתֶיךָ (כו. ז.)

יש להקשות דידוע מה שאמרו חז"ל (ברכות לג.): דאין להרבות בשבחיו של מקום מטעם דסיימתנהו לשבחי דמרך, א"כ איך דוד המלך אמר: **"וּלְסַפֵּר כָּל נִפְלְאוֹתֶיךָ"**, דהיינו להללו ולשבחו בכל נפלאותיו. ואפשר ליישב על פי מ"ש הרב דברי מרדכי בשם אור החיים הקדוש שכתב בשם הרא"ה דהא דקיימא לן דאין להרבות בשבחיו של המקום היינו דוקא לאדכורי שבחה בדידיה דרחמנא כגון אדיר ונורא ועוזו וכו', אבל לספר נפלאותיו שעושה עמו מותר. ובזה יתבאר ג"כ פסוק אחר בתהלים (ט): **"אספרא כל נפלאותיך"** והרי הוא כמבואר.

ספר "שם משמעון"

התיישן הדבר אצלי, אלא תמיד שוררת אצלי תחושה של מי שרק: "מבקר בהיכלו" המנצל כל רגע!

ספר "כמוצא שלל רב תהלים"

הלכה: דיני ברכת הריח: ברכת הבוסם בימינו

הבוסם בימינו רובו מיוצר מחומרים סינטטיים אשר מיוסדם אין בהם ריח טוב, ורק על ידי תערובות חומרים והפרדות כימיות של כימיקלים שעיקרם ריח רע נוצר הבוסם. נחלקו הפוסקים דורנו האם יש לברך עליו. ולמעשה כין שאין הכרח להריח ראוי להימנע, אך המברך יש לו בהחלט על מי שיסמוך.

ספר "הליכות ברכות" רב אופיר מלכא שליט"א

פתגם: בעצב אין שום קדושה

פתגם חסידי

חקירה: סומא

סומא בר חויבא והתורה פטרתו, או שאינו בר חיובא, פטור שלילי שלא חויב כלל. ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: יהלום

פעם שאלו את הבעל שם טוב: מדוע אתה מכבד כל יהודי, אפילו היהודי הפשוט ביותר? השיב: כשמישהו מחזיק בידו יהלום, גם אם הוא מכוסה בכוכ, הוא עדיין נישר יהלום.

שבת שלום

וצא לאור לרפואה שלימה, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, ראובן ישי בן מרצדס, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדיס קאמנונה, אברהם רפאל בן רבקה, מאיר חיים בן גבי זווירה, ראובן בן איזא, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, ישראל יצחק בן ציפורה, עמנואל בן סוזן איזזה. שלום בית: גיולה חיה בת סופי לבנה ואילן יהודה יצחק בן סנדרה סולאנג'. זיווג הגון: יוני מאיר משה בן אסתר, אילן אלי אהרן בן אסתר, קלואי אורה בת סופי לבנה, לולה לאה בת סופי לבנה, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה, מרים בת רבקה. הצלחה רבה בכל: נאור דוד בן יעל דינה, ליטל בת יעל דינה, לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזל ואוני. לעילוי נשמת: ראובן בן חנינה, ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, גיא יונה בן לאה, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מזל פורטונה. אליהו בן מרים, ניסים חי הוברט בן ג'ולי, ליליאן רוזה בת אוטה נג'מה, דוד בן מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה. אפרת רחל בת אסטרייה כוכבה, אברהם בן אליעזר, מלכה אנרייט מרוזקה, אנדרה סעיד בן פורטונה מסעודה, קרול מזל אדסה בת גבי זרגונה, אברהם בן אסתר.

ואני בתמי אלף פדני וְחַנְנִי. רגלי עמדה במישור במקהלים אַבְרָהָם ה' (כו. יא. יב)

ידוע אמר הגאון רבי פייש פישמאן ההבדל הרב בין איש שרק משלים את עצמו, ובין מי שפועל להצדיק ולזכות את הרבים. הראשון איינו בטוח מליפל ברשת החטא האורב לאדם, בעוד השני מובטח על יד חז"ל (אבות ה. יח): כל המזכה את הרבים, אין חטא בא על ידיו. אם ישמור הקב"ה את הראשון, או יצילנו מחגון ואנחה, מצרה ומצוקה, אזי יתמעטו זכויותיו המועטות, ועל כן מוכרח הוא להתחנן שיחוננו הקב"ה מוצר מתנת חינו, ולא כן השני, שזכויותיו על זיכוי הרבים תמיד יגדלו ויתרבו ויעשו פירות עד אין מספר. מה נעמו לפי זה דברי דוד המלך בפזוקים שלפנינו: "וְאֲנִי" אם רק "בְּתַמִּי אֶלֶף", בתום ובצדקה עצמי, אזי אבקש ממך ה': "פְּדִנִי" מן היצר האויב והאורב, "וְחַנְנִי", במתנת חינו לשמרני מכל צרה, כדי שלא יתמעטו זכויותי. ואולם, אפשר שאזכה להיות במצב של: "וְרַגְלִי עִמָּדָה בְּמִשּׁוֹר", משומר מכל פגע, צרה וצוקה, וזאת אם: "בְּמִקְהָלִים אַבְרָהָם ה'", ואז זכות הרבים תשמרני ותנצרני.

ספר "כמוצא שלל רב תהלים"

אם תִּתְּנָה עָלַי מִחְנָה לֹא יֵרָא לִפְנֵי אִם תִּקְוֶה עָלַי מִלְחָמָה בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטֵחַ (כז. א)

אפשר לפרש על פי מה שכתב הרב ראש דוד וז"ל: כמה תירוצים לטענת אומות העולם שאומרים שהם רבים וצריך לילך אחר הרוב, ותירוץ מהם הוא דכיון דישאל הם קיבלו התורה והוו להו חכמים ומחדדי טפי לגבי אומות העולם לית להם למיזל אחר הרוב. וזהו: "אם תִּתְּנָה עָלַי מִחְנָה" להעבירני על דתי באומרם אלי שהם רבים וצריך לילך אחר הרוב, "לֹא יֵרָא לִפְנֵי" מהם, "עַן "בּוֹא"ת" שהיא התורה הרומזת במלת וזאת התורה, "אֲנִי בּוֹטֵחַ" להשיב להם תשובה נצחית שאנחנו מחדדי טפי לגבי אומות העולם על יד התורה, אם כן בדין הוא דלא לילך אחר הרוב וליכא לטענות רובא.

ספר "שם משמעון"

אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש שְׁבִתִּי בְּבֵית ה' פֶּל יָמֵי תַּיִי לַחַזוֹת בְּנֹעַם ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ (כז. ד)

בכתבי הגאון רבי אברהם ווינפפלד, בעל שו"ת "לב אברהם", עמד על הערה זה בדברי דוד המלך בפסוק זה, שלכאורה אינם מובנים, כי 'בגדול החל': "שְׁבִתִּי בְּבֵית ה' פֶּל יָמֵי תַּיִי", ו'בקטן כילה': "לְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ"? ואולם כתב ה"לב אברהם": אנו רואים לעיתים תופעה שאינה רצויה דוקא אצל בני תורה אשר תורתם אומנותם, שלפעמים אינם מצילים את הזמן כמו בני אדם שעוסקים במסחר וקובעים עיתים לתורה, אדר אצלם מכיון שהזמו המיועד ללמוד מוגבל, מקפידים הם יותר על כל רגע של בטלה. כלפי זה מעיד דוד המלך על עצמו: אף ש"שְׁבִתִּי בְּבֵית ה' פֶּל יָמֵי תַּיִי" עם כל זה לא

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aixlesbains.fr